

Examen

Financieel Echtscheidingsadviseur Particulier

Voorjaar 2020

Casus Particulier

Casus de Witte - Middel

Let op: In de beantwoording van de vragen dient u uit te gaan van de wet- en regelgeving per 1 juli 2019.

U dient uw uitwerking inclusief eventuele bijlagen/overzichten te beperken tot maximaal 15 pagina's (getypt) of maximaal 20 pagina's (handgeschreven).

Casus De Witte - Middel

In 2003 is Pieter de Witte (M, geboren 15 september 1971) door het overlijden van zijn eerste vrouw Vera alleen komen te staan voor de zorg voor zijn twee kinderen (Ben (M), geboren 5 september 1999 en Marjo (V), geboren 12 april 2002). Gelukkig kreeg hij hulp van Femke Middel (geboren 10 augustus 1985), een goede bekende van het gezin. Al gauw werden Pieter en Femke verliefd en op 15 mei 2006 werd dit bezegeld door een huwelijk (huwelijkse voorwaarden, **bijlage 1**). Zij konden hun geluk al helemaal niet op toen Femke zwanger bleek en op 15 augustus 2008 beviel van dochtertje Fleur.

In het voorjaar van 2005 is Femke bij Pieter in zijn koopwoning in Enkhuizen gaan wonen. Deze woning had hij in 1998 samen met zijn vrouw Vera gekocht. Na het overlijden van Vera (geen testament, gehuwd in gemeenschap van goederen) is hij hier met de kinderen blijven wonen. Van de hypothecaire lening (€ 200.000 levenshypotheek) is met de overlijdensuitkering uit de verpande kapitaalverzekering de helft afgelost. De huidige hypothecaire lening bedraagt € 100.000 (levenshypotheek, rente 3,6% nog 5 jaar vast). De verpande kapitaalverzekering (box 3) op naam van Pieter is ongewijzigd voortgezet (polis **bijlage 5**). Naast de woning bestond de erfenis uit de helft van de gezamenlijke beleggingsrekening.

In 2018 hebben Pieter en Femke in Grootebroek een nieuwbouwwoning gekocht (50/50 eigendom). De totale koop-/aanneemsom inclusief meerwerk bedraagt € 560.000. Dit bedrag hebben zij gefinancierd met een hypothecaire lening van € 380.000 (aflossingsvrije lening € 100.000, rente 2,6% 20 jaar vast, 30 jarige annuïteit € 280.000, rente 2% 20 jaar vast) en een overbruggingskrediet € 180.000 (rente 1,3%). De hypotheeklast tijdens de bouw hebben zij uit het salaris betaald. De nieuwbouwwoning is 1 februari 2020 aan hen opgeleverd. Het resterende meerwerk (in totaal € 35.000) is in de maand februari volledig uitgevoerd. Het bouwdepot is, nu de betaling van de laatste termijn en het resterende meerwerk is gedaan, volledig opgenomen.

Ben studeert in Delft en woont daar op kamers. Als bijdrage in zijn maandelijkse lasten betaalt Pieter hem € 250 per maand. Daarnaast betaalt hij een deel van de jaarlijkse studiekosten (totale kosten € 4.000, waarvan Pieter € 1.000 per jaar voor zijn rekening neemt). Hij heeft Ben beloofd dit tot het einde van zijn studie te blijven doen. Ben verwacht nog 3 jaar voor zijn studie nodig te hebben. Ook Marjo wil in het najaar van 2020 aan een universitaire studie beginnen en op kamers gaan wonen. Pieter heeft ook haar beloofd om gedurende de gehele studie de hiervoor genoemde bijdragen te betalen.

De aanstaande verhuizing en het op kamers gaan wonen van Ben en Marjo hebben de relatie van Pieter en Femke geen goed gedaan. De woning in Enkhuizen hebben zij daarom niet in de verkoop gezet. Eind 2019 hebben zij definitief besloten om niet meer samen in de nieuwe woning te gaan wonen en zijn zij in gesprek gegaan met een mediator om de echtscheiding te regelen.

Vooruitlopend op de definitieve afspraken zijn Pieter en Marjo op 2 maart 2020 in de nieuwe woning in Grootebroek gaan wonen (BRP ingeschreven). Femke en Fleur zijn in de woning in Enkhuizen blijven wonen.

Pieter en Femke zijn het er over eens dat Pieter de nieuwbouwwoning voor een waarde van € 560.000 overneemt (WOZ waarde € 536.000). Op de datum van ondertekening van het convenant bedraagt de totale hypotheek (incl. overbruggingskrediet) € 549.625 en op de datum van overdracht van de woning aan Pieter bedraagt de totale hypotheek (incl. overbruggingskrediet) € 548.453.

De woning in Enkhuizen, die op moment van hun huwelijk een waarde had van € 210.000, wordt door Femke overgenomen voor een waarde van € 280.000 (WOZ waarde € 248.000).

Pieter werkt als agile coach (salaris 2019, zie jaaropgaaf **bijlage 3**). Hij heeft een auto van de zaak (cataloguswaarde € 46.700, eigen bijdrage € 310 per maand, bijtelling 22%) en betaalt een pensioenpremie van € 394 per maand. Femke werkt drie dagen in de week als tandarts (salaris € 2.760 bruto per maand, 12 maanden, 8% vakantiegeld, pensioenpremie € 256 per maand). Omdat Fleur dit jaar naar de middelbare school gaat, heeft Femke met haar werkgever afgesproken dat zij vanaf 1 september 2020 fulltime gaat werken (salaris € 4.600 bruto per maand, pensioenpremie € 510 per maand).

In 2009 heeft Pieter een koopsom op een lijfrenterekening gestort. Deze storting (€ 5.000, volledig aftrekbaar) heeft hij gedaan met € 1.000 van zijn privérekening en € 4.000 uit de verkoop van een deel van zijn beleggingen. Pieter heeft sinds het overlijden van Vera geen andere beleggingsaankoop of -verkoop gedaan. De dividenduitkeringen worden jaarlijks op de privérekening van Pieter gestort (gemiddeld 4% per jaar). Pieter en Femke hebben deze jaarlijkse uitkeringen altijd goed kunnen gebruiken als extraatje voor de vakanties met de kinderen.

In 2008 heeft Femke een vakantiehuisje uit de nalatenschap van haar tante geërfd. Het huisje heeft een waarde van € 245.000 (WOZ waarde € 225.000). De huurinkomsten na betaling van alle kosten bedragen gemiddeld € 3.000 per jaar. Alle financiën van het vakantiehuisje lopen via een aparte privérekening op haar naam. Dit "spaarpotje" wil ze straks gaan gebruiken voor de studiekosten van Fleur en als aanvulling op haar pensioen.

Overige data:

- Datum ondertekening convenant	15 mei 2020
- Datum indienen verzoekschrift	18 mei 2020
- Datum beschikking	25 juni 2020
- Datum inschrijving echtscheiding	8 juli 2020
- Datum levering nieuwe woning Grootebroek aan Pieter	15 juli 2020
- Datum levering bestaande woning Enkhuizen aan Femke	15 juli 2020

In de beantwoording van de vragen dient u uit te gaan van de wet- en regelgeving per 1 juli 2019

Vraag 1

Wat zijn de juridische rechten en plichten van Pieter en Femke ten opzichte van de kinderen (Ben, Marjo en Fleur)? Welke juridische rechten hebben de kinderen ten opzichte van Pieter en Femke?

De mediator wil voor Femke en Pieter een alimentatieberekening maken. Zij zijn het niet eens van welke omstandigheden moet worden uitgegaan. Femke wil van de situatie uitgaan op het moment dat Pieter is vertrokken, maar Pieter vindt het logischer om van de gewijzigde situatie in september 2020 uit te gaan.

Vraag 2

Beschrijf de gevolgen voor de berekening van de kinder- en partneralimentatie van de wijzigingen later in het jaar 2020:

- het ouder worden van de kinderen;
- het gaan studeren en op kamers gaan wonen van Marjo;
- het naar de middelbare school gaan van Fleur;
- het fulltime gaan werken van Femke.

Bij het afsluiten van de hypothecaire lening voor de woning in Grootebroek heeft de hypotheekadviseur Pieter en Femke verteld dat er een fiscaal probleem kan ontstaan als zij samen over de nieuwe leningen geen aanvullende afspraken op papier zouden zetten. Door de echtscheiding is dit er nog niet van gekomen. Omdat de aangifte 2019 binnenkort moet worden gedaan, wil Pieter graag weten wat hij hierin nog kan/moet regelen. Pieter en Femke willen van de in 2019 en 2020 betaalde rente over de voor de woningen verstrekte leningen een zo hoog mogelijk bedrag in de aangifte inkomstenbelasting als betaalde rente eigenwoningsschuld in aftrek kunnen brengen.

Vraag 3

Hoe kunnen Pieter en Femke er voor zorgen dat een zo groot mogelijk deel van de oude en nieuwe (hypothecaire) leningen als eigenwoningsschuld wordt aangemerkt? Geef aan bij wie welk leningdeel van de (hypothecaire) leningen als eigenwoningsschuld wordt aangemerkt.

Hoe worden de (hypothecaire) leningen fiscaal behandeld als zij niets onderling regelen?

Ga hierbij uit van de volgende gegevens voor de nieuwe hypothecaire leningen na overdracht van de woningen op 15 juli 2020:

- woning in Grootebroek/nieuwe hypotheek Pieter:
  - totaal € 380.000;
  - € 100.000 levenhypotheek en € 280.000 annuïteit 360 maanden.
- woning in Enkhuizen/nieuwe hypotheek Femke:
  - € 260.000 annuïteit 340 maanden.

Vraag 4

*Hoe worden de woningen in Enkhuizen en Grootebroek en de voor de aankoop van deze woningen aangegane (hypothecaire) leningen in de aangifte inkomstenbelasting 2020 van Pieter en Femke cijfermatig verwerkt?
Licht uw antwoord toe.*

*Ga hierbij uit van de door u in vraag 3 gegeven oplossing, het concept echtscheidingsconvenant (**bijlage 2**) en de volgende gegevens:*

- *woning in Grootebroek:*
  - *de in 2020 tot de overdracht betaalde hypotheekrente bedraagt € 2.926 (annuïtair leningdeel), € 1.409 (aflossingsvrij leningdeel) en de rente op het overbruggingskrediet € 1.268.*
  - *de in 2020 ontvangen rente op het bouwdepot bedraagt € 216.*
  - *de kosten voor de akte van verdeling bedragen € 650, de advieskosten voor de hypotheek € 1.950 en de kosten voor de hypotheekakte € 550.*
  - *de in 2020 vanaf de overdracht betaalde hypotheekrente bedraagt € 2.323 (annuïtair leningdeel) en € 916 (levenhypotheek).*
- *woning in Enkhuizen*
  - *de in 2020 tot de overdracht betaalde hypotheekrente bedraagt € 1.950.*
  - *de kosten voor de eigendomsakte bedragen € 600, de advieskosten voor de hypotheek € 2.400, de kosten voor de hypotheekakte € 550 en de taxatiekosten € 350.*
  - *de in 2020 vanaf de overdracht betaalde hypotheekrente bedraagt € 2.155.*

Vraag 5

*Stel de verdeling en verrekening van het vermogen van Pieter en Femke vast. Bereken het tussen Pieter en Femke te betalen bedrag uit hoofde van de verdeling, verrekening en eventuele vergoedingsrechten. Benoem de fiscale gevolgen van de verdeling en de verrekening. Gebruik hierbij de huwelijkse voorwaarden (**bijlage 1**), het concept echtscheidingsconvenant (**bijlage 2**) en het overzicht overige bezittingen (**bijlage 6**). Indien van toepassing bedraagt de belastinglatentie 40%.*

Vervolg casus:

Pieter wil graag weten of hij na de echtscheiding, de overdracht van beide woningen en als Ben en Marjo beiden studeren nog rond kan komen.

Vraag 6

*Bereken het besteedbaar inkomen van Pieter na de echtscheiding, de overdracht van beide woningen en als Ben en Marjo beiden studeren.
Beschrijf mogelijke oplossingen indien er uit uw berekening een tekort blijkt.*

Ga bij uw berekening uit van het concept echtscheidingsconvenant en de volgende gegevens:

- *Het inkomen van Pieter is ongewijzigd gebleven.*
- *Pieter betaalt maandelijks de in het concept echtscheidingsconvenant vermelde bijdragen aan Femke.*
- *De maandelijkse bijdrage en studiekosten voor Ben en Marjo zijn ongewijzigd.*
- *De verpande kapitaalverzekering (box 3) is ongewijzigd voortgezet, de maandelijkse premie bedraagt € 253, de waarde bedraagt € 70.086.*
- *Het saldo op de bankrekeningen van Pieter is € 14.000, ontvangen rente 0,05% per jaar.*
- *De waarde van de beleggingen bedraagt € 21.455, het jaarlijkse dividend 4%.*
- *De WOZ waarde van de woning is ongewijzigd.*
- *Met het door Femke betaalde bedrag voor de overname van de woning in Enkhuizen is het overbruggingskrediet volledig afgelost.*
- *De maandelijkse annuïteit bedraagt € 1.034,93, de maandelijkse rente op de levenshypotheek € 166,67.*
- *Hij heeft maandelijks na de betaling van de alimentatie, de bijdragen aan zijn studerende kinderen en de lasten van de woning € 1.200 nodig om van te leven.*

Vraag 7

*Welke onjuistheden en/of onlogische bepalingen en/of fiscale risico's constateert u in het door de mediator opgestelde concept echtscheidingsconvenant (**bijlage 2**)?*

*Welke onjuistheden constateert u in de op basis van de zogenoemde "Hof formule" gemaakte berekening van de behoefte van Femke (**bijlage 4**)?*

Vervolg casus:

Femke wil graag dat, als zij na de echtscheiding komt te overlijden, alle drie de kinderen (Fleur, Ben en Marjo) ieder voor een gelijk deel haar vermogen erven. Maar zij wil niet dat er iets van haar vermogen of het rendement hiervan (onder andere de huurinkomsten) bij Pieter terecht kan komen.

Vraag 8

*Hoe kan Femke deze wensen voor na haar overlijden bij testament regelen?
Geef hierbij aan in welke mate zij haar wensen met zekerheid bereikt en beschrijf de eventuele gevolgen voor de erfbelasting.*

***** Dit was de laatste vraag van dit examenonderdeel *****